

1.

- TBMM'deki milletvekillerinin arasında tartışmaların başlaması
- Halkın önemli bir bölümünün Kayseri'ye doğru göç etmeye başlaması
- Bazı milletvekillerinin meclisin Kayseri'ye taşınması önerisini getirmeleri

**Yukarıda verilen gelişmelere neden olan olay aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin İtilaf Devletleri'nce dağıtılması  
 B) İstanbul'un resmi olarak işgal edilmesi  
 C) Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi  
 D) TBMM'ye karşı Anadolu'da ayaklanmalar başlaması

2. Birinci ve İkinci İnönü Muharebeleri'nin Türk ordusunun zaferiyle sonuçlanması üzerine Yunanlılar, Türk ordusuna kesin darbeyi vurmak ve bu yolla Anadolu'daki hedeflerine ulaşabilmek için savaş güçlerini artırmaya karar verdiler. Yunanistan'da seferberlik ilan edildi. Eli silah tutan herkes askere alınırken İngiliz Hükûmeti de ekonomik kaynak sağlayarak Yunanlılara destek verdi. Yunan saldırısı 10 Temmuz 1921 tarihinde başladı. Sayı ve donanım bakımından üstün Yunan kuvvetleri karşısında Türk ordusu başarılı olamadı.

**Paragrafta verilen bilgilerin aşağıdaki savaşlardan hangisi ile ilgili olduğu söylenebilir?**

- A) Dumlupınar Muharebeleri  
 B) Büyük Taarruz Meydan Muharebesi  
 C) Başkomutanlık Meydan Savaşı  
 D) Kütahya - Eskişehir Savaşları

3. Yunanlılar karşısında İsmet Paşa komutasındaki Türk ordusu geri çekilmeye başladı. TBMM başkanı Mustafa Kemal Paşa ordunun daha fazla yıpranmaması için Türk ordusunu Sakarya'nın doğusuna doğru çekti.

**Verilen bilgilere göre;**

- I. Mustafa Kemal ordunun kaybını azaltmak istemiştir.  
 II. Türk ordusu Yunan işgalini durduramamıştır.  
 III. Yunan ordusu Anadolu'yu ele geçirmiştir.

**yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız II      B) I ve II  
 C) II ve III      D) I, II ve III

4. Mustafa Kemal, 5 Ağustos 1921'de Başkomutanlık Kanunu ile TBMM'nin tüm yetkilerini üç aylık bir süre üzerine almıştır. Ordunun eksikliklerini gidermek üzere Tekalif-i Milliye Emirleri yayımlanmış ve halkın orduya desteği sağlanmıştır.

**Buna göre;**

- I. Halkın birlik içinde olduğu  
 II. Milli mücadelenin halka dayandığı  
 III. Ülkenin zor günler yaşadığı

**yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I      B) I ve II  
 C) II ve III      D) I, II ve III

5. Mustafa Kemal, 5 Ağustos 1921'de "Başkomutan" olarak görevlendirilmiştir. Buna göre yasa gücünde emir verme yetkisine sahip olmuştur.

**Mustafa Kemal bu yetkiye dayanarak Türk ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak için aşağıdakilerden hangisini yayınlamıştır?**

- A) Teşkilatı Esasiye Kanunu  
 B) Tahriri Sukün Kanunu  
 C) Tekalifi Milliye Emirleri  
 D) Tevhidi Tedrisat Kanunu

6. II. İnönü Savaşı'nın ardından Yunanlılar Eskişehir-Afyon yönünden saldırıya geçtiler. Bunun üzerine ordunun daha fazla yıpranmasını istemeyen Mustafa Kemal Türk ordusuna Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesini emretti. Afyon, Eskişehir ve Kütahya Yunanlıların eline geçerken Meclis içerisinde Mustafa Kemal'e muhalif olan grup sert eleştiriler yapmaya başladı. Hatta meclisin Kayseri'ye taşınma fikri bile gündeme geldi. Tüm bu sıkıntılı sürecin sonunda Mustafa Kemal üç aylığına Meclisten Başkomutanlık yetkisini aldı.

**Yukarıda verilen metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

- A) Mustafa Kemal Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna geçerek toparlanmasına imkân sağlamıştır.
- B) Eskişehir-Kütahya Savaşları meclis içerisinde muhalefetin artmasına neden olmuştur.
- C) Mustafa Kemal Başkomutan yetkisi ile Sakarya Savaşı'na hazırlıkları başlatmıştır.
- D) Eskişehir-Kütahya Savaşları sonucunda yaşanan sıkıntılı süreç Mustafa Kemal'in başkomutan olmasında etkili olmuştur.

7. "Bir sayılı" emrimle her ilçede bir Tekalif-i Milliye Komisyonu kurdurdum. Bu komisyonlarda toplanan malzemelerin, ordunun çeşitli bölümlerine dağıtım şeklini düzenledim. (Başkomutan Mustafa Kemal)

**Buna göre Tekalif-i Milliye Emirlerinin yayınlanmasının temel nedeninin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?**

- A) Devletin otoritesini güçlendirmek
- B) Türk ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak
- C) Devletin vergi gelirlerini arttırmak
- D) Düşman karşısında zaman kazanmak

8. Kütahya, Eskişehir ve Afyon'un kaybedilmesi sonucunda mecliste Mustafa Kemal'e karşı muhalefet arttı. Mustafa Kemal meclise önerge vererek başkomutan olmayı kabul edeceğini bildirdi. Yapılan görüşmelerde 5 Ağustos 1921'de Başkomutanlık yetkisi ve meclise ait olan yasama, yürütme ve yargı yetkileri 3 aylık bir süreyle Mustafa Kemal'e verildi.

**Aşağıdakilerden hangisinde Mustafa Kemal Başkomutanlık yetkisini kullanmıştır?**

- A) I. İnönü Savaşının kazanılması
- B) İstiklal Marşının kabulü
- C) Düzenli orduya geçilmesi
- D) Tekalif-i Milliye Emirlerinin çıkarılması

9.

- I. TBMM ordusunun Sakarya'nın doğusuna çekilmesi
- II. Tekalifi Milliye Emirleri'nin yayınlanması
- III. Başkomutanlık Yasası'nın çıkarılması
- IV. Sakarya Meydan Savaşının kazanılması

**Verilen olayların kronolojik sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

- A) I - II - III - IV
- B) I - III - II - IV
- C) III - I - II - IV
- D) I - III - IV - II

10. Tekalif-i Milliye Emirleri'nin uygulanışı, Türk halkının milli mücadelede verdiği önemli bir dayanışma örneğidir.

**Bu durum;**

- I. Türk toplumu birlik içindedir.
- II. Halk ordunun ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmıştır.
- III. Ulusal bağımsızlık amaçlanmıştır.

**yargılarından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

**11.** Tekâlif-i Milliye emirlerine göre;

- Halk, elindeki silah ve cephaneyi 3 gün içinde orduya teslim edecek,
- Her aile birer takım çamaşır, birer çift çorap ve birer çarık verecek,
- Karşılığı daha sonra geri ödenmek üzere halkın elindeki yiyecek ve giyecek maddelerine, her türlü makineli araca ve tüccarların elindeki her türlü giyim eşyasına el konulacak,
- Halkın elindeki binek hayvanlarının ve taşıt araçlarının yüzde yirmisine el konulacak,
- Sahipsiz bütün mallara el konulacak,
- Tüm demirci, dökümcü, nalbant, terzi ve marangoz gibi iş sahipleri ordunun emrinde çalışacak,
- Halkın elindeki araçlar, ordunun ihtiyaçları için her ay 100 km taşıma yapacaklardı.

**Bu emirlerle Türk halkından beklenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Ordusunun emrine girmesi
- B) Mal varlığının tamamını orduya bağışlaması
- C) Demokratik haklarını kullanmaya özen göstermesi
- D) Yalnız canıyla değil malıyla da Millî Mücadele'ye katılması

**12.** "Vatansever halkımız Tekalifi Milliye de belirtilen emirleri hiç düşünmeden büyük bir özveri ile yerine getirmiştir. Kurtuluş Savaşı'nda Türk Milleti tüm imkanını savaşın kazanılması için harcamıştır. Bu davranış Türk Milletinin ----."

**Yukarıda verilen bilgiler çerçevesinde parçanın sonu aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanamaz?**

- A) Dayanışmaya verdiği önemi gösterir.
- B) Özgürlüğe verdiği önemi gösterir.
- C) Birlik ve beraberliğe verdiği önemi gösterir.
- D) Savaş taraftarı bir millet olduğunu gösterir

**13.** Kütahya-Eskişehir Savaşları sırasında Türk ordusu, Mustafa Kemal'in cephe komutanı İsmet Paşa'ya verdiği talimatla Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmiştir.

**Bu durumda;**

- I. Orduya zaman kazandırmak
- II. Yunan kuvvetlerinin ilerleyişini hızlandırmak
- III. Ulusal menfaatleri korumak

**amaçlarından hangileri gerçekleştirilmek istenmiştir?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

**14.** Ordumuzun ve milletimizin zor günlerinde sorumluluk almaktan kaçınmayan Mustafa Kemal, TBMM'de başkomutanlığı kabul ederek meclisin gücünü doğrudan kullanma yetkisi istedi. Amacı etkili ve hızlı kararlar alarak ordumuzu hazırlamak ve hızlı bir şekilde ordunun ihtiyaçlarını karşılamaktı.

**Bu durumda Mustafa Kemal ilk olarak aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?**

- A) Sovyet Rusya'yla Moskova Antlaşması'nı imzalamıştır.
- B) Türk ordusunu hemen hücumla geçirmiştir.
- C) Tekalif-i Milliye Emirlerini yayınlamıştır.
- D) Fransızlarla Ankara Antlaşması'nı imzalamıştır.

**15. Tekalif-i Milliye'nin uygulanabilirliğini güçlendirmek için alınan karar aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Her aile birer takım çamaşır, bir çift çorap ve çarık verecektir.
- B) Herkesin elindeki taşıtlarla ayda bir, yüz kilometrelik yere savaş araç ve gereci taşıyacaktır.
- C) Halkın elinde bulunan bütün silahlar ve cephele üç gün içinde orduya teslim edilecek.
- D) Kararlara uymayanlar İstiklal Mahkemelerinde yargılanacaktır.

**16.** Mustafa Kemal Atatürk, Sakarya Savaşı öncesinde Tekalif-i Milliye Emirleri'ni yayımlamıştır.

**Bu uygulama ile;**

- I. Ordunun ihtiyaçlarını karşılamak
- II. Ekonomik bağımsızlığı gerçekleştirmek
- III. Halkın desteğini sağlamak

**amaçlarından hangileri gerçekleştirilmek istenmiştir?**

- A) Yalnız I    B) I ve II
- C) I ve III    D) I, II ve III

**17.** Tekâlifi Milliye Emirleri'nin zamanında ve eksiksiz olarak uygulanması, Sakarya'nın doğusuna çekilmiş olan Türk ordusunun ihtiyaçlarını gidermekte büyük faydalar sağladı. Türk Milletini büyük fedakarlıklara sevk eden sadece emirler ve kanunlar değildi. Halk, vatani uğruna her türlü fedakarlığı göze almıştı.

**Buna göre;**

- I. Türk milletinde birlik ve beraberlik ön plandadır.
- II. Emirleri yerine getirmeyenler tutuklanmıştır.
- III. Halk ordunun ihtiyaçlarını karşılayamamıştır.

**yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I    B) Yalnız II
- C) I ve II    D) I ve III

## CEVAP ANAHTARI

|           |           |           |           |           |           |           |           |          |
|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|----------|
| <b>1</b>  | <b>2</b>  | <b>3</b>  | <b>4</b>  | <b>5</b>  | <b>6</b>  | <b>7</b>  | <b>8</b>  | <b>9</b> |
| C         | D         | B         | D         | C         | C         | B         | D         | B        |
| <b>10</b> | <b>11</b> | <b>12</b> | <b>13</b> | <b>14</b> | <b>15</b> | <b>16</b> | <b>17</b> |          |
| D         | D         | D         | C         | C         | D         | C         | A         |          |

*Kazanım testlerinden ve yazılı sorularından derlenmiştir.*